

Ypbirliði Ekiplerinde Öðrenme ve Ekip Çalıpmasý

Demirel (1999) â€e gÄŕre Äŕðrenme modelleri Äŕŕepitlilik gÄŕstermektedir. GÄŕnÄŕmÄŕzde Tam Ä–ðrenme, Äŕoklu Zeka ve Ekiplerinde Ä–ðrenme modelleri yaygýn olarak kullanýlmaktadır. Bina (1986) â€ya gÄŕre Äŕðrenciler hangi alanda olurlarsa olsunlar, ÄŕÄŕ biÄŕimde Äŕðrenirler; (1) Diðer Äŕðrencilerle yarıpma yoluyla, (2) Diðer Äŕðrenciler olmaksýzýn bireysel Äŕŕ yoluyla, (3) Ypbirliðine dayalı oluþturulmuþ kÄŕmeler yoluyla Äŕðrenirler. Jonassen (1999) â€a gÄŕre Äŕðrenenler doðal olarak Äŕðrenme ve bilgi edinme topluluklarında birbirlerinin yeteneklerinden faydalanarak Äŕşalıpýrlar. Bu esnada birbirlerine sosyal destekte bulunurlar ve birbirlerinin katkılarıný Äŕrnekleyip gÄŕzlemlerler. Ýnsanlar doðal olarak sorun ÄŕşÄŕzmette ve iþleri yapmakta bapkarýnýn yardýmýný ararlar. Kipiþtirilmþ tekrarlayıcı Äŕðrenme yÄŕntemleri Äŕðrenenleri doðal ve Äŕretken olarak yÄŕntemlerinden uzaklaþtır. Bu nedenle Äŕðrenmede ipbirliði yaparak Äŕðrenme yÄŕntemi kullanýlmaktadır. Alanyazýn tarama bu Äŕðrenme yÄŕnteminin farklı terimler ile ifade edildiði gÄŕrÄŕlmÄŕptÄŕr.

Araþtırmacılar, Ypbirliðine Dayalı Ä–ðrenme (Collaborative Learning)Ä ve Ypbirliði Ekiplerinde Ä–ðrenme (Cooperative Learning) Äŕzere iki farklı terim kullanmaktadırlar. Ä–ðrenme ortamlarında ipbirliðinin felsefi boyutunu inceleyen araþtırmacılar ise Collaboration terimini kullanmaktadırlar. Collaborative ve Cooperative terimleri genelde birbiri yerine kullanýlmaktadır. Fakat aralarında fark bulunmaktadır, iki Äŕðrenme yÄŕnteminin rol daðýlımı ve uygulaması aÄŕsýndan farklı bulunmaktadır (Kagan,1989; Myers,1991; Rockwood,1995; Panitz,1996; Ngeow, 1998; Milis,1998; Roberts,2004; Tu Hisiung,2004).

Bireylerin bir araya gelerek, kÄŕÄŕk gruplar oluþturup, bir sorunu ÄŕşÄŕzmet ya da bir gÄŕrevi yerine getirmek Äŕzere ortak bir amaÄŕ iÄŕin, birlikte Äŕşalıpma yoluyla bir konuda birbirlerinin Äŕðrenmelerine yardımcı oldukları, genelde ekip baparı deðipik yollarla ÄŕdÄŕllendirildiði Äŕðrenme yaklaşımları ipbirliði ekiplerinde Äŕðrenme olarak adlandırılmaktadır (Rockwood,1995; Panitz,1996; Falcao,2000; Milis,1996; Äŕalıpkan,1999; GÄŕmleksiz,2001; Tu Hisiung,2004; Roberts, 2004). Ä Ypbirliðine Dayalı Ä–ðrenme (Collaborative Learning) ve Ä–zellikleri: Ypbirliðine dayalı (collaborative) bir sıfattır. Ýki veya daha fazla grubun her bir üyesinin kendi kipisel katkıları ile ortak bir amacın gerÄŕŕetimi Äŕzere durur. Bilginin inþa edilmesinde sosyal iletiþim kullanılan bir Äŕðrenme yÄŕntemidir. Bruffeeâ€me gÄŕre (1999) eðitimciler mutlak Äŕðrencilerine gÄŕvenmelidir. Bu yolla her zaman Äŕnde olmak zorunda kalmazlar. Bunu da, ipbirliðine dayalı (collaborative) Äŕðrenme eðitimcilerle tekrar dÄŕbÄŕnme zorunluluðu getirmiþtir (Roberts, 2004). Bu Äŕðrenme biÄŕiminde kÄŕÄŕk gruplar etkinliklerinde, bilgiyi yÄŕksek düzeydeki dÄŕbÄŕnme becerileri ve kipisel kapasitenin geliþtirilmesi iÄŕin kullanılır. Bilginin sosyal iÄŕerikli olduðu kabul edilmektedir. Genellikle Äŕniversite ve yÄŕksekokullarda uygulanmaktadır (Tu Hisiung, 2004). Akademisyenler tam olarak hangi Äŕðrencinin ipbirliðine dayalı yÄŕntem (collaborative) ile baparıly olacaðýný bilemezler, fakat onlar baparıly bir performans gÄŕsterirse (arabulucular ve yardımcılar gibi) hem onlar hem de onların Äŕðrencileri ipbirliðine dayalı (collaborative) deneyimden fayda saðlarlar. Tinzmann, Jones, Fennimore, Borker, Fine and Pierce 1990â€da ipbirliðine dayalı Äŕðrenmenin dÄŕrt temel karakteristiðini Äŕşıkarmýplardır. 1)Ä Ä Ä Ä Ä Bilginin Äŕðretmen ve Äŕðrenci arasında paylaşımlar sisteminde bilginin paylaşılmasının birÄŕok karakteristik yolları vardır. Ä–ðretmen bilgi verici ve Äŕðrenciler bilgi ve deneyimleri paylaşırlardır. 2)Ä Ä Ä Ä Ä Ä–ðrenci ve Äŕðretmen arasında otorite paylaşımı: Ä–ðretmen Äŕðrencilerle konu iÄŕinde amaÄŕş yanıtında Äŕðrencilerle kendi seÄŕimleri ile konu iÄŕinde gÄŕrevlendirme ve tamamlama hakkını da vermektedir. 3)Ä Ä Ä Ä Ä Arabulucu Äŕðretmenler: Ä–ðretmenler Äŕðrencilerine, Äŕðrenme konusunda nasýl Äŕðrenecekleri ile ilgili cesaretlendirirler. Bu ipbirliðine dayalı (collaborative) Äŕðrenmenin en Äŕnemli yÄŕnÄŕdÄŕr. 4)Ä Ä Ä Ä Ä Karma Äŕðrenci grupları: Bu Äŕzellik bÄŕ Äŕðrencilerle ilgili olmadan sýnýfın tÄŕm Äŕyelerine karpý her bir katkıda saygý duymayı Äŕðretir. Ä Ypbirliði Ekiplerinde Ä–ðrenme (Cooperative Learning) ve Ä–zellikleri: Ypbirliði ekiplerinde (cooperative) kelimesi bir sıfattır. Kipilerin ortak amaca ulaþmak iÄŕin ekip iÄŕerisindeki gÄŕrevlerini bireysel olarak Äŕşalıpmaýdrlar. Milis (1996),Ä bu Äŕðrenme biÄŕimini (cooperative learning) bu þekilde aÄŕşıklaþtır. Ä–ðrenmenin temel tanımı Äŕðrencilerin kÄŕÄŕk gruplar iÄŕinde birbirlerine yardım etmek iÄŕin bekleme Äŕşalıpmaýdır (Roberts, 2004). Ortak bir amaca ulaþmak iÄŕin Äŕðrenenler birbiri ile yardımlaþırlar, fikir alıþveriþi, bilgi alışverişinde bulunurlar. Yaklaşım, bilginin sosyal iÄŕerikli olduðunu savunuyor ancak yÄŕntem seÄŕimi olarak yapılandırılmıþ bilgiyi kullanmaktadır(Tu Hisiung, 2004). Roberts (2004) â€in yapımı olduðu tanýmlardan yola Äŕşıkarak Äŕðrenme biÄŕimlerinin farklılaþtırılması 3. â€de gÄŕsterilmektedir. Ä Äŕizelge 3 Geleneksel, Ypbirliðine Dayalı Ä ve Ypbirliði Ekiplerinde Ä–ðrenme YÄŕntemleri

Ä–ðrenme BiÄŕimi Ypbirliðine Dayalı (Collaborative) Ypbirliði EkiplerindeÄ (Cooperative) Ä–ðrenmenin Kolaylaþtırıcıdır Kolaylaþtırıcıdır Ä–ðrenenin RolüÄ Ä–ðrencilerin sosyal iliþkisi onlar arasında bilgi zenginleþmesini saðlar Ä–ðrenci grupları arasındaki iliþkiler ortak amacın gerÄŕŕetimi oluþur. Genel eðitim kipilerin birliktedir olarak eðitime katılması beklindedir Ä–ðreten - Ä–ðrenen Yliþkisi Ä–ðretmen ve Äŕðrenci grupları arasında karpý Ä–ðretmen ve Äŕðrenci grupları arasında karpýlıklýdır Ä–ðrenen-Ä–ðrenen Yliþkisi Ä–ðrenci grupları hem sýnýf içindeki Äŕðrencilerden meydana gelirler. Grup iþleri bir takım iþidir. Hem grup hem de kendi iþlerini yaparlar Ä–ðrenme iÄŕinde ya da sýnýf içinde ortaklaþa olur. Grup iÄŕindekiler bireysel olarak katılırlar Ä Kaynak: Roberts T.S. ve McInnerney J.M., Collaborative and Cooperative Learning, Encyclopedia Distance Learning Volume 1, s.270 Ä Ä Milis (1998) â€de ipbirliði ekiplerinde Äŕðrenmenin 5 karakteristik Äŕzelliðini belirlemiþtir. 1)Ä Ä Ä Ä Ä Ä–ðrenciler 2-5 arası kÄŕÄŕk beraber Äŕşalıpýrlar. 2)Ä Ä Ä Ä Ä Ä–ðrenciler ortak amaÄŕlar ya da Äŕðrenme etkinliklerinde en iyi baparıyý elde etmek iÄŕin bekleme Äŕşalıpýrlar. 3)Ä Ä Ä Ä Ä Ä–ðrenciler ortak amaÄŕlarını gerÄŕŕetmek veya Äŕðrenme etkinliklerini gerÄŕŕetmek iÄŕin Äŕðrenmeyi kullanırlar. 4)Ä Ä Ä Ä Ä Ä–ðrenciler pozitif anlamda birbirlerine baðlıdır ve etkinlikleri birlikte yaparlar. BÄŕylece ortak amaÄŕları ve Äŕðrenme ihtiyaþları giderilir. 5)Ä Ä Ä Ä Ä Ä–ðrenciler kendi ekiplerinden ya da Äŕðrenmelerinden kipisel olarak sorumludurlar. Birlikte Äŕşalıpma Äŕðrencilerin oluþturmuþ oldukları gruplar sosyal birliðin bÄŕtÄŕn Äŕzelliðini taþırlar. Grup ortak bir dÄŕbÄŕnce, birleþtirici bir ruh doðar ve birey onu yÄŕneten akýma uyar (Mory, 1991). GÄŕdÄŕlemeye baðlı olarak uzaktan eðitim Äŕðrencileri kipisel ÄŕzgÄŕrlÄŕk kadar Äŕok ipbirliðine de Äŕnem vermektedir. Ypbirliðini uzaktan eðitimde baparılabilir. Bu konu ile ilgili en temel sorun kiþi baparına dÄŕben sýnýrlanmaýdır girip sonucu Äŕðrencilerin kendilerini yalnız hissetmeleridir. Kipisel ÄŕzgÄŕrlÄŕdÄŕn sýnýrlanmaýdır da bu sorunu yoðunlaþtırabilir. Bununla birlikte yeni grup iletiþim teknolojileri Äŕrnet konferans, video konferans, bilgisayar sisteminde konferans uzaktan eðitimde iletiþimi kolaylaþtırmıþtır (Paulsen, 2003). Ypbirliði ekiplerinde Äŕðrenmeyi diðer Äŕðrenme yÄŕntemlerinden ÄŕstÄŕn kılan Äŕðeler beþ bapılyk altında toplanabilir. Bunlar; olumlu baðımlılıyık, bireysel katkıların ÄŕiÄŕÄŕleþtirildiði, yÄŕz yÄŕze etkileþim, toplumsal becerilerin ve kÄŕme iþleyiþinin eleþtirel

Ä–ðrenme BiÄŕimi Ypbirliðine Dayalı (Collaborative) Ypbirliði EkiplerindeÄ (Cooperative) Ä–ðrenmenin Kolaylaþtırıcıdır Kolaylaþtırıcıdır Ä–ðrenenin RolüÄ Ä–ðrencilerin sosyal iliþkisi onlar arasında bilgi zenginleþmesini saðlar Ä–ðrenci grupları arasındaki iliþkiler ortak amacın gerÄŕŕetimi oluþur. Genel eðitim kipilerin birliktedir olarak eðitime katılması beklindedir Ä–ðreten - Ä–ðrenen Yliþkisi Ä–ðretmen ve Äŕðrenci grupları arasında karpý Ä–ðretmen ve Äŕðrenci grupları arasında karpýlıklýdır Ä–ðrenen-Ä–ðrenen Yliþkisi Ä–ðrenci grupları hem sýnýf içindeki Äŕðrencilerden meydana gelirler. Grup iþleri bir takım iþidir. Hem grup hem de kendi iþlerini yaparlar Ä–ðrenme iÄŕinde ya da sýnýf içinde ortaklaþa olur. Grup iÄŕindekiler bireysel olarak katılırlar Ä Kaynak: Roberts T.S. ve McInnerney J.M., Collaborative and Cooperative Learning, Encyclopedia Distance Learning Volume 1, s.270 Ä Ä Milis (1998) â€de ipbirliði ekiplerinde Äŕðrenmenin 5 karakteristik Äŕzelliðini belirlemiþtir. 1)Ä Ä Ä Ä Ä Ä–ðrenciler 2-5 arası kÄŕÄŕk beraber Äŕşalıpýrlar. 2)Ä Ä Ä Ä Ä Ä–ðrenciler ortak amaÄŕlar ya da Äŕðrenme etkinliklerinde en iyi baparıyý elde etmek iÄŕin bekleme Äŕşalıpýrlar. 3)Ä Ä Ä Ä Ä Ä–ðrenciler ortak amaÄŕlarını gerÄŕŕetmek veya Äŕðrenme etkinliklerini gerÄŕŕetmek iÄŕin Äŕðrenmeyi kullanırlar. 4)Ä Ä Ä Ä Ä Ä–ðrenciler pozitif anlamda birbirlerine baðlıdır ve etkinlikleri birlikte yaparlar. BÄŕylece ortak amaÄŕları ve Äŕðrenme ihtiyaþları giderilir. 5)Ä Ä Ä Ä Ä Ä–ðrenciler kendi ekiplerinden ya da Äŕðrenmelerinden kipisel olarak sorumludurlar. Birlikte Äŕşalıpma Äŕðrencilerin oluþturmuþ oldukları gruplar sosyal birliðin bÄŕtÄŕn Äŕzelliðini taþırlar. Grup ortak bir dÄŕbÄŕnce, birleþtirici bir ruh doðar ve birey onu yÄŕneten akýma uyar (Mory, 1991). GÄŕdÄŕlemeye baðlı olarak uzaktan eðitim Äŕðrencileri kipisel ÄŕzgÄŕrlÄŕk kadar Äŕok ipbirliðine de Äŕnem vermektedir. Ypbirliðini uzaktan eðitimde baparılabilir. Bu konu ile ilgili en temel sorun kiþi baparına dÄŕben sýnýrlanmaýdır girip sonucu Äŕðrencilerin kendilerini yalnız hissetmeleridir. Kipisel ÄŕzgÄŕrlÄŕdÄŕn sýnýrlanmaýdır da bu sorunu yoðunlaþtırabilir. Bununla birlikte yeni grup iletiþim teknolojileri Äŕrnet konferans, video konferans, bilgisayar sisteminde konferans uzaktan eðitimde iletiþimi kolaylaþtırmıþtır (Paulsen, 2003). Ypbirliði ekiplerinde Äŕðrenmeyi diðer Äŕðrenme yÄŕntemlerinden ÄŕstÄŕn kılan Äŕðeler beþ bapılyk altında toplanabilir. Bunlar; olumlu baðımlılıyık, bireysel katkıların ÄŕiÄŕÄŕleþtirildiði, yÄŕz yÄŕze etkileþim, toplumsal becerilerin ve kÄŕme iþleyiþinin eleþtirel

---

değerlendirmesidir (Ngeow, 1998; Ağalıpkan, 1999)